

Vlhkost

Vlhkost = momentální obsah vody v půdě; při vyšetřování v terénu se projevuje konzistencí, barvou a pocitem, který zeminy vyvolávají při doteku.

VYPRAHLÁ - bez veškerých známek vlhkosti; těžší vzorky jsou v tomto stavu velmi tuhé, agregáty dále nedrobitelné, ztvrdlé; v plně rozdrobeném stavu práší; písčité vzorky jsou sypké a rozpadavé; při navlhčení vyprahlého horizontu silně tmavne barva.

SUCHÁ - nevyvolává pocit chladu; těžší vzorky se nemažou, jsou netvárlivé, hroudy jsou pevné, agregáty se těžko drtí; u písčitých vzorků pozorujeme slabou soudržnost, lehce se rozsypají, tlakem mezi prsty se nespojují, nýbrž rozpadají; při navlhčení suchého horizontu tmavne barva.

VLAHÁ - při zmáčknutí nepouští vodu, v ruce vyvolává pocit chladu, ale ruku neovlhčuje; těžší vzorky se tlakem drobí, nemažou se ani nelepí, jsou však plastické; písčité vzorky jsou soudržné, avšak neplastické, při navlhčení vlahého horizontu se barva nemění.

VLHKÁ - při zmáčknutí v ruce ovlhčuje dlaň nebo pouští vodu po kapkách, těžší vzorky se mažou, avšak nekašovatí; lehké vzorky jsou v ruce formovatelné, zmokří prsty, povrch se začíná lesknout od vody.

MOKRÁ - vodou přesycená, při vyjmutí vzorku voda odkapává, horizont kašovatí, bředne.

Konzistence

Konzistence = jednak vzájemné poutání půdních částic mezi sebou (koheze, soudržnost), jednak lpění zeminy k cizím tělesům (adheze, přilnavost).

Při stanovení konzistence se rozlišuje:

- lepivost (v mokrému stavu)
- plasticita (ve vlhkém stavu)
- pevnost (za vlhého stavu)
- tvrdost (za suchého a vyprahlého stavu)

Stupně lepivosti - v mokrému stavu: po stisknutí zeminy mezi palcem a ukazováčkem:

- nelepivá - na prstech zemina nezůstane, snadno a úplně opadá;
- slabě lepivá - na prstech zemina zůstane, ale snadno plně opadá, při oddělení prstů necítíme odpor;
- středně lepivá - na prstech lpí zemina, při oddělení prstů cítíme určitý odpor;
- silně lepivá - na prstech lpí zemina velmi pevně, při jejich oddělení cítíme zřetelný odpor.

Stupně plasticity - ve vlhkém stavu:

- neplastická - zeminu nelze vyválet ve válečky;
- slabě plastická - zeminu lze s obtížemi vyválet v silnější válečky;
- středně plastická - zeminu je možno vyválet ve válečky o tloušťce 1 - 3 mm, které při ohýbání praskají;
- silně plastická - zeminu je možné vyválet ve válečky o tloušťce pod 1 mm, které při ohýbání nepraskají.

Stupně pevnosti - za vlhého (suchého) stavu:

- kyprá (syká) - půdní masa nesoudržná, rozsypavá či prašná;
- drobivá - půdní masa se rozpadá při mírném tlaku palcem a ukazováčkem;
- soudržná - půdní masa se drobí při tlaku mezi prsty při znatelném odporu;

Stupně tvrdosti - za suchého a vyprahlého stavu:

- ulehlá - slabě, silně - za sucha proniká nůž do půdy silnějším tlakem, na zemědělské půdě často nepříznivý stav ornice a podorničí při nevhodné agrotechnice.
- tuhá (tvrdá) - půdní masa se rozpadá až silnějším tlakem, nikoliv tlakem mezi palcem a ukazováčkem, za sucha proniká nůž 1 - 2 cm do půdy při silném tlaku;
- velmi tuhá (velmi tvrdá) - půdní masa se rozpadá při velkém tlaku, a to postupným rozlamováním (nikoliv palcem a ukazováčkem), za sucha neproniká nůž do půdy.